

РЕШЕНИЕ

№ 9077

гр. София, 17.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 18.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **11891** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е въз основа на жалба, подадена от А. А. О., гражданин на С., ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение № 11821/12.11.2024г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Жалбоподателят иска да бъде отменено решението като незаконосъобразно, постановено при съществени процесуални нарушения, както и в противоречие с материалния закон.

Твърди, че административният орган не е обсъдил основни факти от бежанската история. Направил е формален анализ на обстановката в С. и този анализ не кореспондира с личната бежанска история. Не е изпълнил задължението си да събере всички необходими доказателства. Не е обсъдена обстановката по неговото местоживееене. Позовава се на Решение на Съда на ЕС 17 февруари 2009 година по дело С-465/07, съгласно което личният елемент на засягане на молителя може по принцип да се счита за установен, ако в държавата по произход или в съответния регион, в който ще бъде върнато лицето, насилието е в такава висока степен, че самото пребиваване в този район е заплаха за живота и сигурността му. Твърди, че неразгледани по същество остават причините, дочели до напускане на местоживееенето му поради основателен страх от преследване именно там. В държавата по произход продължава да е неспокойно, като обстановката на сигурността е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен

въоръжен конфликт, преминал в гражданска война. Липсва каквото и да е изследване на възможността на жалбоподателя да пътува; липсва анализ на риска от това пътуване; не са анализирани пречките за установяване в конкретната област в С., в нарушение на чл. 8, ал. 2 от Директива 2011/95/ЕС на ЕС и Съвета от 13 декември 2011 г.

В съдебно заседание жалбоподателят посочи, че положението е сложно и мизерно. Вече нито имал къща, нито работа. Семейството му е там. Женен е, но няма деца.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, я оспорва и моли съда да я отхвърли. Счита, че лицето е мигрант, а не лице търсещо международна закрила.

СГП счита жалбата за неоснователна. Не се установяват предпоставките нито на чл.8, нито на чл.9 от ЗУБ за предоставяне на бежански и хуманитарен статут.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено следното:

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), подадена от жалбоподателя на 30.8.2024г. В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 20.1.2002г. в [населено място], обл. Р., С., арабин, мюсюлманин – сунит, женен. Личните му данни се установяват от декларация по чл. 30 от ЗУБ.

В интервюто за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че напуснал С. в края на месец юли 2024г. заминавайки нелегално за Турция. След престой от два дни на турска територия влиза в Република България отново нелегално с помощта на трафикант през граничното телено заграждение.

Сочи, че е напуснал държавата по произход заради войната и трудния живот, тъй като там няма работа, а животът е скъп. Уточнява, че цялото му семейство е останало да живее в [населено място], обл. Р., тъй като нямат финансови средства, за да напуснат С.. Посочва, че районът в който е живял, се управлява от кюрдските сили К., които водят сражения с Режима. Допълва, че не е пробвал да се премести и живее в район управляван от Режима, защото там положението е същото. Декларира, че желае да получи международна закрила в Република България и че ако се върне положението като преди войната ще се завърне в държавата си на произход.

Не е имал проблеми, основани на етническата принадлежност и религия, нито с официалните власти, армията или полицията. Никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Не е заплашван, нито му оказвано физическо и/или насилие.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С.. Така справката от 23.8.2024 г., справката от 27.8.2024 г., справката от 14.1.2025 г. както и представената справка от 13.2.2025г.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни

опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорвания е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език.

При обсъждане на представените доказателства не са допуснати твърденията в жалбата процесуални нарушения. Видно от оспореното решение, административният орган е обсъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост.

В разглеждания случай жалбоподателят не излага твърдения, че е бил преследван по изложените по-горе причини. От установените по делото факти не може да се направи извод, че подобни обстоятелства са мотивирали жалбоподателя да напусне страната, т.е. към датата на приключване на устните състезания /чл. 142 АПК/ не може да се направи извод, че за жалбоподателя съществува основателен страх от преследване по описаните по-горе критерии, вкл. и поради описаните в жалбата факти.

Това е така доколкото се установява, че жалбоподателят е напуснал страната на произход не поради опасността от такова преследване, а в търсене на по-добри условия на живот. В този смисъл следва да се ценят доказателствата във връзка с изявеното от самия него в интервюто. В интервюто си сочи още, че неговите роднини живеят в страната по произход. Не са напуснали С.. Самият жалбоподател е напуснал, защото от една страна сочи, че в С. не е безопасно и има война. Не е лично преследван или заплашван по нито един от посочените по-горе критерии.

С оглед данните за падане на режима на Б. А., относно възможността за мобилизация на кандидата от страна на редовните сирийски сили, следва да се посочи, че действително съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на

военната служба е единствената причина да се иска статут на бежанец, когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, каквито обстоятелства обаче не се навеждат от кандидата.

Ето защо настоящият състав, като извърши съвкупна преценка фактите в изложената от жалбоподателя бежанска история, счита, че не се установява наличието на предпоставките за предоставяне статут на бежанец. Не може да се приеме, че са налице предпоставките на чл.8, ал.1 ЗУБ, а именно – наличие на преследване, което да е от такова естество, че да има за последица нарушаване на основни права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост. В конкретния случай, не може да се направи извод, че това преследване покрива фактическия състав на чл.8, ал.4 ЗУБ относно изискването за достатъчно тежко преследване по своето естество и повторяемост.

Ето защо съдът намира, че не може да се направи безспорен и категоричен извод, че спрямо кандидата е осъществено преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ. Така установеното не попада в предметния обхват на предпоставките на чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2- изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилие в С. следва да се

обсъдят представените по делото справки, цитирани по-горе. От тези справки се установява, че страната е разделена на четири зони на влияние. Фронтовите зони между тях са повече или по-малко консолидирани. Провинцията, където жалбоподателят е живял, се е намирала под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили.

При съпоставката на справки от 2024 г. и справка от 14.01.2025г. следва да се приеме за установено, че на 27 ноември ислямистката групировка Х. Т. ал Ш., чийто контрол е бил ограничен до част от провинция А. /Х./ и И., започнал офанзива в Северозападна С., в резултат на което падат едноименният [населено място], [населено място], [населено място], а на 8 декември навлизат в Д.; в същия ден Б. А. напуска С.. Представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната. Военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба, се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост в дните, откакто "Х. Т. ал Ш." обявява обща амнистия. На 21 декември 2024 г. Сирийският вестник Al W. съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в центровете в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от "крепостите" на бившия режим в провинциите Л. и Т.. В справката е посочено още, че към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114-те подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) обществени центрове в С. възобновяват своята дейност. От 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила. Според ВКБООН, в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция). От началото на 2024 г. (до 29 декември 2024 г.) приблизително 119 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Р. (25%), А. (Х.) (20%) и Д. (20%) . Видно от справката още в бюлетин на ВКБООН от 2 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата, от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.. Тези данни се основават на публични изявления за приемащите страни, контакти с имиграционните служби от вътрешността на С., както и на граничен мониторинг, извършван от ВКБООН и партньорски организации. По отношение на официалните изявления, на 30 декември 2024 г. Турция съобщава, че 35 114 сирийци са се завърнали доброволно от 8 декември 2024 г. насам. На 7 януари 2025 г. международните полети от летището в Д. са възобновени за първи път след падането на режима на Б. А., съобщава електронното издание на британския вестник Т. Г.. Възобновяването включва първия директен полет от катарската столица Доха от 13 години насам, който е посрещнат в празнична атмосфера в залата за пристигащи пътници. В началото на януари 2025г. САЩ предоставя шестмесечно изключение от санкциите, т.нар. общ лиценз, за да позволи хуманитарна помощ след края на управлението на Б. А. в С.. Изключението, което ще бъде валидно до 7 юли 2025 г., позволява определени транзакции с държавни институции, включително болници, читалища и комунални услуги на федерално, регионално и местно ниво, както и със свързани с "Х. Т. ал Ш." (HTS) организации в цяла С.. Въпреки че санкции не са отменяни, лицензът също така позволява транзакции, свързани с продажбата, доставката, съхранението или даряването на енергия, включително петрол и електричество, към или в С.. Той също така позволява лични трансфери и определени дейности, свързани с енергията, в подкрепа на усилията за възстановяване. След премахването на санкциите Катар

обявява, че ще помогне за финансирането на 400-процентно увеличение на заплатите в публичния сектор, обещано от сирийското временно правителство.

Видно от справка от 14.1.2025 г. следва да се направи извод, че хуманитарната ситуация в С. непрекъснато се подобрява, както и че е налице завръщане на много бежанци в С.. На 8 януари 2025 г. Специалният пратеник на ООН за С. е заявил, че докато сигурността в някои райони се подобрява, безредиците продължават в Х. и Х.. Ситуацията в големи градове като А. и Д. се стабилизира.

Същевременно въоръжени групи, вкл. и на „Ислямска държава“, както и над 60 групи с противоречиви цели, представляват заплаха за националната сигурност. Хуманитарната ситуация също е сложна. Над 15 млн. сирийци се нуждаят от здравни грижи, 13 млн. са засегнати от производствена несигурност а над 620 000 са вътрешно разселени. Ограничен е достъпа на вода за 400 000 души заради щетите на яз. Тишрин.

По отношение на провинция Р., съобразно справка от 27.8.2024 г. се сочи, че се възстановява бавно от разрушенията, причинени от битката довела до поражението на „Ислямска държава“ през октомври 2017г., като много сгради остават сериозно повредени. Инцидентите със сигурността са регистрирани във всички окръзи на провинцията, но най високият брой е документиран в окръг Т. А..

С предоставената в съдебно заседание последна справка от 13.02.2025г. е посочено, че Сирийските демократични сили (SDF), както и основните въоръжени сили на Автономната администрация на Северна и Източна С. (А.), са подкрепяни военно и финансово от САЩ за борба с групировката „Ислямска държава“ (ИД) в Североизточна С.. Кюрдските отряди за народна защита (YPG) са най-силният боен компонент и представляват военното ръководство на SDF. YPG, които ръководят SDF, включват само кюрдски бойци от С., И., Турция и И. и според някои източници за свързани с Кюрдската работническа партия (П.).

Относно начина за мобилизиране съгласно справка от 13.2.2025г. се сочи, че военната повинност е задължителна за всички жители от мъжки пол, включително сирийски граждани и кюрди без гражданство, живеещи на териториите под контрола на Автономната администрация. Изменение от май 2021 г. разширява допустимостта за наборна служба до лица на възраст между 18 и 31 години. Сирийци от други части на страната, които са пребивавали в района повече от пет години, също са задължени да се присъединят към кюрдските въоръжени сили. Въпреки че според закона за кюрдската администрация членовете на етническите и религиозните малцинства са задължени да служат, според съобщенията, разпоредбите, не се прилагат и такива лица по-скоро се присъединяват на доброволна основа. „Задължението за самоотбрана“ трябва да бъде завършено до навършване на 40-годишна възраст и обикновено продължава шест месеца. В случай, че дадено лице откаже да се присъедини към кюрдските сили по свързани със съвестта съображения, или бъде арестувано поради отказ да се присъедини, „Задължението за самоотбрана“ ще бъде за срок от 15 месеца като наказателна

мярка, а закъснелите Присъединили се трябва да служат още един месец. Сирийските демократични сили (SDF) и Отрядите за народна защита (YPG) са използвали принудително набиране в допълнение към системата за наборна служба, за да допълнят числеността си. Има документирани случаи на произволни арести с цел вербуване, въпреки приложимите отлагания по образователни или медицински причини. Вербуваните лица преминават основно обучение и впоследствие са изпращани на линиите на съприкосновение. След законовото изменение от май 2021 г. са докладвани кампании на SDF в различни общности с арабско мнозинство за арестуване и насилствено набиране на мъже и жени на възраст между 18 и 31 години. Съобщава се, че части на SDF са издирвали млади мъже по домовете им и са арестували всеки, който е отказал да се съобрази с тези решения.

Предвид установеното по делото, съдът намира, че следва да се направи следният извод: дори да се приеме, че след падане на режима на Б. А. съществува обща ситуация на несигурност в държавата по произход, то тя не е достигнала степен на безогледно насилие, с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила на базата на общата ситуация.

Неотносими са данните за спорадични актове на насилие на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Ситуацията в С., вкл. и тази към датата на приключване на устните състезания вече не може да се определи като такава, че да води до опасност от тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

От обсъдените данни, както и ноторно известните такива на съда за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрене на обществено-политическата обстановка - отварят банки и магазини, движението по пътищата се възстановява и се наблюдава значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските опозиционни сили се е ангажирала да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С..

Не съществува нито висока степен на индивидуална опасност, нито опасност вследствие на индивидуалните характеристики и в този смисъл не покрива условията за субсидиарна международна закрила по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗУБ за да и се признае хуманитарен статут. Не са налице предпоставките за такъв статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България. Личните, респ. икономическите мотиви на жалбоподателят да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

Доводът на оспорващия, че административният орган не е обсъдил всички

факти, свързани с личното му положение в страната му на произход, не се подкрепя от доказателствата по делото.

От изложената от чужденеца бежанската история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу жалбоподателя, той не е имал проблем с официалните сирийски власти, вкл. и не сочи за конкретни призовки за отбиване на военна служба, няма реална опасност от тежки посегателства, не е бил принуден на напусне страната си на произход поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. В интервюто е посочил, че семейството му не е заплашвано. Нещо повече, пристигнал е в страната незаконно през Турция т.е. действията са изцяло целенасочени.

В процесния случай, като е отказал да предостави на жалбоподателя статут на бежанец и хуманитарен статут, ответникът е постановил правилен и законосъобразен административен акт. Последното обуславя неоснователност на подадената жалба, която следва да бъде отхвърлена.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в република България.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. О., гражданин на С., ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение № 11821/12.11.2024г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет..

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.